

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (ECONOMICS)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: Economic Thoughts of Mahatma Gandhi (ECOMJC-204)

Date: 17/12/2025

Total marks: 50

Time: 10.00 am to 12.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (30)

- 1) Discuss the early life and education of Mahatma Gandhi
- 2) Explain the features of a non-violent economy in Mahatma Gandhi's View
- 3) Describe Mahatma Gandhi's concept of Village Sarvodaya

Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (20)

- 1) Discuss Mahatma Gandhi's views on labour and trade unions
- 2) Elaborate on Mahatma Gandhi's doctrine of trusteeship
- 3) Explain the significance of Khadi and village industries in Gandhi's economic vision

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (३०)

- १) महात्मा गांधींचे प्रारंभिक जीवन आणि शैक्षणिक जीवन वर्णन करा.
- २) महात्मा गांधींच्या दृष्टिकोनातून अहिंसक अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ३) महात्मा गांधींच्या ग्रामीण सर्वोदय संकल्पनेचे वर्णन करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२०)

- १) श्रमीक आणि कामगार संघटनांबद्दल महात्मा गांधींचे विचार स्पष्ट करा.
- २) महात्मा गांधींच्या विश्वस्ततेच्या सिद्धांताचे विस्ताराने वर्णन करा
- ३) गांधींच्या आर्थिक दृष्टिकोनात खादी आणि ग्रामोद्योगांचे महत्त्व स्पष्ट करा